

IN PACE IN IPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSEB INVENIT SIBI DOMUM

ET TURTUR NIDUM ALTARIA

XXXI. ÉVF. 1931 DECEMBER

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Budapest, Üllői-út 77.

Előfizetési ára egy évre 2 P 50 f.
Jelen példány 25 f.

Megjelenik minden hó elején.

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPRITUS CONTRIBULATUS

FLORABUNT SACERDOTES

PARCE POPULO TUO.

QUI FRUMENTUM ECCE AGNUS DEI

ELECTORUM CONSERVASTI CUJUS NON SUM DIGNUS.

TARTALOM: Dr. Mészáros János: Izabella főhercegnő emlékezete. — Dr. Városi István: Magyar karácsonyok. — Eöri János: A társadalmi kérdés és az Oltárszentség. — Közponit: Decembéri imaszándékunk. — Volarics Ferenc: Egy tövis Krisztuskoronájából. — Király Ödön: Mese a pesti fenyőről. — Krónika.

Kérdést intéztek hozzánk, vajjon helyes-e egyesek templomi viselkedése, amikor egészen arcra borulva a templom padlózatát csókolják, a misszióskeresztet, szent Antal-szobor fejét megsimítva vetnek magukra keresztet stb.?

Felelet: Nem helyes! A magánjátatosság nem való nyilvánosság elé. Az Anyaszentegyház a templomban csak hivatalosan jóváhagyott ájtatosságokat engedélyez s az egyéni buzgóság különmegnyilvánulásait — fontos okokból kitiltotta a templomból. Hogy csak egyet említsünk, az ilyen privát megnyilatkozások annyira egyéniék, hogy a legtöbbször éppen botránkozására vannak a templom közönségének; sokan azt hiszik, hogy erre az Egyház kényszerít és higiéniai vagy esztétikai okokból visszaborzadnak a templomtól, ahol ilyen dolgokat kívánnak a hívőtől. Küzdjünk minden különködés ellen és iparkodjunk a buzgóságnak belül minél mélyrehatóbb érvényesülésre adni alkalmat főleg imádságunk összeszedettségében és az isteni Fölség előtti föltétlen meghódolásban.

Új évfolyamba lép az «Örökimádás» januári számával. Ez már a XXXII. lesz a legfölségesebb Oltárszentség szolgálatában. Az «Örökimádás» mindig arra törekedett, ami az Oltáregyesület hivatása is: hogy terjessze a legfölségesebb Oltárszentség kultuszát és emelje a szentségi Jézus dicsőségét a két Isten-házában: a lélekben és templomban. Ezt szolgálja minden sora. Azért érdemes a pártfogásra. Azért arra kérjük m. t. előfizetőinket, hogy senki se legyen hozzá hűtlen, hanem a mellékelt csekk fölháználással azonnal küldje be az új évfolyamra szóló előfizetést és szerezzen új előfizetőket is. Akinek nehezeze esnek a 2 P 50 fill. egyszerre való beküldése, szívesen fogadjuk a félévi 1 P 25 fill. beküldését is és júniusban küldünk új csekket a II. félévi díj beküldésére. Természetesen, aki csak teheti, egyszerre küldje be az előfizetést, mert így neki is, nekünk is kevesebb a gondunk.

* * *

Kegyelemmel teljes karácsonyt és a magyar sors küzdő és szenvedő jelene után boldogabb újévet kíván m. t. munkatársainak és előfizetőinek az «Örökimádás» szerkesztője és kiadóhivatala.

Az Oltáregyesület irodájában (IX., Üllői-út 77.) kapható:

«Örökimádás» folyóirat egész évi előfizetés 2.50	Litánia szent Józsefről —.05
Egyes példány —.25	Levelezőlapok «Örökimádás-templom»... .. —.10
Régi teljes évfolyam... .. 1.20	«Káner Károly»-emlékkép —.05
Vezérkönyve —.80	«Jézusom Örömom» folyóirat, előfizetés egész évre... .. 1.60
Felvételi füzet —.10	Egyes példány —.16
Félszázados története 3.—	Az Euch. Gyermekek Szöv. érme indulója —.08
Érme 1.—	Kis Örökimádás imakönyv 1.—
Szervezése és működése... .. —.10	Fehér lilium —.15
Jézus Szíve hónapja, füzve... .. —.30	Az isteni Gyermekekbarátnál imakönyv 1.50
kötve —.60	Hozzávaló énekpótfüzet... .. —.50
Nádasdy «Havi magány» —.80	
Kis szent Terézia szelleme 3.50	
Litánia latin szöveggel —.05	

Izabella főhercegasszony emlékezete.*

QIDŐN e helyen állok, hogy Izabella főhercegnőről, a Budapesti Központi Oltáregyesület védőasszonyáról megemlékezzem, a Példabeszédek könyvének szavai jutnak eszembe: «Mulierem fortem quis inveniet?» «Erős asszonyt ki talál? Olyan az ő értéke, mint ami messziről, távoli határokról van».

Akik közelebről ismerték az Istenben boldogult királyi hercegnőt, azok igazat fognak nekem adni, amikor őt erős asszonynak nevezem. A Mindenható rendkívüli szellemi képességekkel áldotta meg: éles elmével, hűség, minden benyomást felvevő és megtartó emlékezettel és ami az ő jellemének kimagasló tulajdonsága volt: szívós és lankadatlan, akadályokat nem ismerő akarattal. De megáldotta őt az Úr e természetes lelkitulajdonságokon kívül kötelességtudással és élénk felelősségérzettel. Midőn Frigyes főherceg őt nejjé választotta s így a legmagasabb társadalmi polcok egyikére emelkedett, átértézte új helyzetének egész felelősségét és jószívvel, szent kötelességtudással viselte annak minden terhét.

Első és leghölgőbb munkaköre minden hitvesnek és anyának a család. Ezt szívének egész melegével átértézte Izabella főhercegnő és teljes igyekezettel azon volt, hogy középpontja, életet és meleget árasztó napja legyen családjának. Ha visszagondolok a régi szép időkre s látom őt kilenc gyermekének élénk seregétől környezve; ha felidézem bájos emlékét azoknak az első szentáldozási ünnepélyeknek, melyek színhelye a pozsonyi Mély-úti kápolna volt s melyeknek mindegyike valódi eucharisztikus eseménye volt Pozsony katolikus társadalmának; ha visszazárl a lelkem azokra a tündéri karácsonyestekre, amikor a főhercegnő gyermekeinek, később unokáinak boldog körében a szeretetnek és a gondoskodásnak megtestesülése volt, szeretném őt a csibésztúkhöz hasonlítani, amely szárnyai alá gyűjti fiókáit, hogy testének, szívének melegével éltesse, melengesse őket.

* Okt. 12-i díszgyűlésünkön elmondotta *dr. Mészáros János* prelátns, a B. O. K. Cse. orsz. főigazgatója.

Azonban a főhercegasszonynak élete-feladata messze túlterjedt a családi körön. Hitbuzgalmi, jótékonyági, társadalmi egyesületek közeledtek hozzá, az ő pártfogását, vezetését kérve s ő lelkesen magáévá tette ezeknek célját. Ha valamely egyesületnek védője, támogatója lett, akkor nemcsak a nevét adta oda, hanem fevékeny részt kért magának az egyesület életéből, munkájából s ezt megtehetette anélkül, hogy családjá iránt való kötelességeit háttérbe szorította volna. Csodálatos mértékben megadatott neki, hogy lelkének szinte kimeríthetetlen energiájával s akaratának soha pihenni nem tudó lendületével és kitartásával önmagát úgyszólván megsokszorozza.

Ilyen teljes odaadással karolta fel a róla elnevezett Háziipar Egyletnek célját és egész működését. Lelkének művészi érzékével felismerte a magyar népművészetben rejlő értékeket. Felkutatta a magyar népies művészeti iparnak legrégebb és legszebb mintáit s azokat tovább fejlesztve, az egyesület működését mindjobban kiszélesítve, befolyásával a magyar szorgalmas asszonykezek házimunkáját az egész világon ismertté és becsültté tette.

De talán mégsem e helyre való ezeknek, a bár magukban becses, de profán törekvéseknek fölemlgetése. Én mégsem hiszem, hogy e hely szentsége ellen vétenék, mikor erről megemlékezem, mert nagy és szent dolgot művel az, aki tisztos munkára tanítja és buzdítja a népet és ezáltal szűkölködők kenyerét szaporítja. Hiszen az isteni Üdvöztető is a mindennapi kenyér megszaportításának csodájához fűzte az anyagi kenyérnek rendelését. Izabella főhercegasszony nem mulasztotta el, hogy a magyar háziipar művét az Eucharisztia szolgálatába ne állítsa. A legfölségesebb Oltáriszentség és a szentmise dicsőségét vannak hivatva hirdetni azok a gyönyörű főpapi ornátusok, melyeket az Izabella Háziipar Egylet a pécsi és a szegedi székesegyházak számára készített. Ezeknek megtervezéséből és elkészítésének munkájából, a legapróbb részletekig bőségesen kivette részét a főhercegasszony, aki sokszor még az anyag beszerzésére, a minták megválasztására, az egyházi öltönyök formájára is kiterjesztette figyelmét. Így vezette egykor Szent István hitvese, Gizella királyné azoknak a szorgos női kezeknek munkáját, melyek a szent király palástját és az első magyar székesegyházak fényes miseruháját hímezték.

Mikor a magyar szenteket is felemlítem, megjelenik lelkem előtt Izabella főhercegnő életének egy kimagasló érdeme, melyet a magyar nemzet szentjeinek dicsőítése által szerzett. Úgy tűnik fel nekem, mintha a Gondviselés ezt a feladatot már a bölcsőjében szánta volna neki, akkor, amidőn abból a hercegi családból engedte származni, melynek címerében ott van századok óta a magyar címer s mely a messze multba visszanyúló hagyományok és történeti emlékek tanúságára támaszkodva az Árpád-házi királyok férfi ágának lezármazottjaként jelenik meg. Igaz, hogy csak 1486-ból és 1510-ből származnak Miksa német királynak azok az okmányai, melyek megerősítik a Croy-

Dülmen hercegi családnak árpádházi leszármazását, IV. István királynak fiától, Márk hercegtől. S én ezt e helyen távolról sem azért említtem fel,

† IZABELLA FŐHERCEGASSZONY.

mintha ebben a kérdésben bármely irányban állást foglalni akarnék, csak egyet kívánok hangsúlyozni s ez az, hogy Izabella főhercegnő *lelkében élt az árpádházi leszármazásnak tudata* s ez volt az, ami szívét hazánkhoz közel

hozta, kivált attól a perctől kezdve, mikor uralkodó családjunk tagjává lett. Mert ő nem csupán akkor lett magyarrá, midőn látnia kellett a régi monarchia rombadőlétét; midőn tapasztalta, hogy a dinasztia tagjai hontalanokká lettek és csak azokat környezi tisztelet, akik e csonka hazában találtak otthonra; ő magyar volt érzésben akkor is, amidőn a régi császári és királyi birodalom hatalmas és fényes volt s midőn sokszor igen magas helyen rossznéven vették azt, ha egy osztrák főherceg neje Magyarország iránt különös vonzalmat érzett. Izabella főhercegnő a magyar nemzet iránt való szeretetét saját családi hagyományaiából merítette s innen származott sajátos küldetése a magyar szentek megdicsőítésére.

Három alkalom kínálkozott erre az ő életében: az első 1907-ben, mikor a katolikus egyház és különösen a magyar katolikusok szent Erzsébet születésének 700-ik évfordulóját ünnepelték. Ez alkalommal a főhercegnő szent Erzsébetnek szülővárosát, Pozsonyt, fényes ünnepségek középpontjává tette. Odasereglett a koronás királlyal az országnak színe-java s az egész nemzet szeme az ősi koronázó városra volt szegezve, ahol megelevenedtek az Árpádok dicső korának képei és szent Márton ősi székesegyházában Liszt Ferencnek halhatatlan oratoriuma hirdette az irgalom és felebaráti szeretet Árpádházi szent asszonyának tiszteletét. De mindezzel nem elégedhetett meg Izabella főhercegnő irgalmas szíve, hanem azt akarta, hogy szent Erzsébetnek ezt az országos ünnepét az irgalmasság maradandó műve hirdesse. Megalkotta az Árpádházi Szent Erzsébet Gyermekotthont, szegény árvák istápolására, mely az összeomlás után Pécelen folytatja áldásos munkáját.

Az elmúlt évben másodszer volt kitűnő alkalmá a főhercegasszonynak arra, hogy az Árpádházi szentek iránt érzett tiszteletének adóját lerója. A Liliomos Hercegnek kilencedik centenáriumát ünnepelte a magyar nemzet s velük a katolikus világ. Fényes, nagy ünnepeknek volt tanuja hazánk fővárosa s ezek a magasztos napok az idesereglett százezrekre felemelő benyomást tettek. Azonban elmúltak az ünnepek, végetértek a fényes gyűlések és lassan-lassan a benyomások is elhalványodtak, de nem múlik el Szent Imre hercegnek ércalakja, megmarad az a szépséges művészi alkotás, amellyel Izabella főhercegasszony ajándékozta meg a magyar nemzetet. S kevesen tudják, hogy a főhercegnő e szép szobornak létrehozásakor nem egy Krözusnak kimeríthetetlen kincsesládájából merített, hanem a *saját ékszereinek egy részét áldozta fel Szent Imre oltárán*. A magyar ifjúság védőszentjének szobra tehát aranyból és drágakövekből lett: Izabella főhercegnő szívének aranyából, szeretetének, vallásos és magyar lelkesedésének és áldozatkészségének drágaköveiből.

Végül harmadízben ez a most folyó jubiláris esztendő, szent Erzsébet asszony égbeköltözésének 7-ik centenáriuma nyújtott kitűnő alkalmat a főhercegnőnek védőszentjének újabb megdicsőítésére. Ez évnek júniusában,

midőn Európa, sőt a világ katolikus népeinek női képviselői az internacionális katolikus leányvédelmi kongresszusra fővárosunkba sereglettek, a magyar katolikus nőegyesületek fényes gyűlésen hirdették a pesti Vigadóban szent Erzsébet tiszteletét. S ennek a gyűlésnek központjában ismét Izabella főhercegnő áll, de akkor már gyengülő, beteg testben. Mégegyszer felemeli szavát és az egész világ katolikus asszonyaihoz szólva hódol az Árpádházi Szent Asszony dicső emlékének. Beszéde, melyben védőszentjének jellemét meghatározó vonásokkal ecseteli, az ő hatyúdala. Csak három hónappal éli túl ezt a lélekemelő jubileumi megemlékezést.

Nem érthette már meg asszisi Szent Ferenc ünnepét, melyre oly nagy várakozással készült. Ezen a napon, Istenben boldogult királyunk, Ferenc József névünnepén szentelte fel hazánk bíboros főpapja a Ferenc József fogadalmi templomot, a boldogságos Szűz Máriának, hazánk Nagyasszonyának tiszteletére. Sokan imádkoztak és dolgoztak e fényes templom létrejöttéért, de senki sem tett annyit érte mint Izabella főhercegnő. Kétszer kellett létrehozni ezt a templomot, mert amidőn már minden anyagi eszköz összegyűlt és már a tervek is készen állottak, kitört a háború és az építés munkáját elodázta. A későbbi gyászos események pedig semmivé tették mindazt, amit hosszú fáradságos munka megszerzett. De Izabella főhercegasszony bizakodását, lelkének erejét nem törte meg az összeomlás, mely egyaránt zúdult a magyar nemzetre és a magyarok Nagyasszonyának templomépítő művére; ő újult, lankadatlan bizalommal és kitartással látott hozzá a templom megalkotásának munkájához. A gyűjtést hitvesével egy nagy adománnyal megkezdte s emellett kért, gyűjtött, tanácskozott, felhasználta befolyását a kormánynál, kegyúrnál, míg végre Csernoch János bíborosprimás aranymiséje alkalmával letehettek az új templom alapkövét.

Az építkezés művét folytonos figyelemmel, érdeklődéssel kísérte és közben szövögette terveit a felszentelés nagy ünnepére, de az Úr elhívta lelkét az örök hajlékokba.

Tetemei most ott nyugsznak Nagy-Boldogasszony budavári templomának kriptájában a nagy Árpádházi király, III. Béla és hitvese koporsóinak közelében. Lelke visszatért Urához, kísérve az őt tisztelők és szeretők seregének imáitól.

Amint a Példabeszédek könyvének szavaival kezdtem, azzal is végzem: «Date ei de fructu manuum suarum et laudent eam in portis opera eius». Az ég angyalaihoz szeretnék fordulni e szavakkal: «Adjatok őneki kezeinek gyümölcséből és dicsérjék őt a kapukban, az örökélet kapuiban az ő művei».

MAGYAR KARÁCSONYOK.

Volt itt a végzet. Volt a kín.
Nyomukban rontás lobogott.
Voltak mindig, maradnak is
Könnyes magyar karácsonyok.

Karácsonyfánk a föld. A föld.
Trencsén, Küküllő, Ugocsa ...
Ezeregyszáz, ezerkilencszáz ...
Hősök, hadnagyok sora ...

Földünk: havas szentéji gally
Didergő télben áll, remeg ...
Szabják, tépik, szépitgetik
Fehér kezek, magyar kezek.

Szent István Imrét adta rá
És András Szent Erzsébetet ...
És így tovább. Aranyszívet,
Piros vért, gyémántkönyeket.

Kellett a gyertya. Volt az is.
Magyar gyertyák, magyar tüzek ...
A vértanuknak szent kezén
Világított a feszület.

És jöttek törpék, kicsinyek.
Kufárok, hajdúk, zsoldosok ...
Legyőzettek. A diadal:
Száz aranyforgó a fán forog.

Mi most jövünk. Még kell a dísz.
Felénk is néz az ősi gally.
Fülünkbe angyal harsonáz
És dal rivall és szó rivall ...

És állunk halkán. Tétován.
Nincs csillagdisz, csak jajgatás.
Nincs gyertya, gyémánt, győzelem,
Csak rothadás és ebmarás ...

Díszetlen néz ránk most a fa.
Erőtilen szánk csak sír, zokog ...
Kis Jézus, jaj, szomorúak
A bús magyar karácsonyok.

Városl István.

•••••

A társadalmi kérdés és az Oltáriszentség. (V.)

12. Szeretet nélkül pokol az élet. S kétszeresen az a mostanihoz hasonló nehéz időkből. Viszont a megértő, áldozatkész szeretet csodákat tud művelni: hegyeket lehordani, mik az aranynak botrányköveiből, sőt szikláiból tevődnek össze s magasulnak meredekre — szakadékokat feltölteni, amiket más-kép nyomornak nevezünk — tengert apasztani, mely milliók könnyeiből szüremlett össze ... E sok mindent kiegyenlítő szeretet a történelem folyamán s napjainkban is számtalanszor, tömérdek formában, fényesen igazolta önmagát. (Gondoljunk csak a szent Erzsébetek, páduai szent Antalok, szent Vincék végeszakadatlan sorozatára!) S ezen irgalmas szamaritánusi szeretetnek kimeríthetetlen forrása, példája, erősítője és parancsolója — mint láttuk — a legméltóságosabb Oltáriszentség, ez a titokzatos Test, amelyben ha nem is egyenlők, de egyek vagyunk, egynek kell lennünk, amelyben az egyik tag nem szenvedhet, hogy a másikkal is ne fájjon. E legszentebb orga-

nizmusnak leglélekibb életösztöne az, hogy minden tagja a maga helyén ugyan, de épségben: sem lélekben, sem anyagiakban nem akadályozva fejthesse ki életműködését, élvezhesse az egész testnek jólétét és Isten szép világát.

Éppen az Oltáriszentséggel, a szentáldozással kapcsolatban panaszkodik Sz. Pál apostol a korintusiakra: *«némelyik éhezik ugyan, a másik pedig részeg.»* (I. Kor. 11²¹). Az éhezésnek és a dúskálásnak ellentétét az oltár és annak lakója tűri a legkevésbé! Szomorúságtól finom gúnnyal, de éles ostorcsapásként hangzik a nagy apostol megjegyzése erre vonatkozólag: *«Mit mondjak nektek? Dicsérjelek benneteket? Ebben nem dicsérlek.»* (I. Kor. 11²²). A katolikus világnak ha valaha, most rá kell ébrednie arra, hogy szabad folyást kell engednie a Krisztustól örökölt s birtokában levő tevékeny felebaráti szeretetnek, ha világot javító szerepére s elsősorban is az Oltáriszentségre méltó akar lenni. S amennyiben megfogytak volna szeretete, az oltáron gyujtsa ismét lángra; ott magnetizálja újra ereje szikkadt szívéét. Hisz ott ég-lobog, ott van a fókusa annak a tűznek, mely célja és hivatása volt édes Urunknak: *«Azért jöttem az égből, hogy tüzet hozzak magammal a földre; s mit akarhatnék mást, mint hogy égjen (a föld e tűztől)»* (Luk. 12⁴⁹).

13. Ne gondoljuk azonban, hogy az igazságosság, a méltányosság és a szeretet vagy ezeknek keveréke az a csodászer, ami egymagában is, egyszerre

meg tudná gyógyítani a beteg emberiséget, egykettőre megszüntetné a nyomort, eltüntetné a társadalmat kínzó egyenlőtlenségeket s az abból fakadó gyűlöletet, osztályharcot. Társadalmi kérdésről lévén szó, számolni kell a kölcsönösséggel, a viszonyossággal is, azzal is, hogy idő kell mindenhez. Az igazságosság, méltányosság és szeretet leckéje szól elsősorban a gazdagoknak és tehetőseknek, de ez nem jelenti azt, hogy az elnyomottak, a bajbajutottak, a szegények és megpróbáltak most már ölbetett kezekkel várhatják sorsuk jobbrafordulását s féktelen dühvel követelhetik — másoktól — a javulást és javítást. A társadalomnak a maga egészében kell jobb, istenesebb és emberibb szintre emelkednie. Passzív, kétségbeesett, mindent mástól váró, megnemértő és lázadó tömegekkel nem lehet sokra vinni. Itt mindenkinek szigorú lelkiismeretvizsgálatot kell tartania s ha van miért: őszinte «*mea culpa*» mondanía. És van miért! (Folyt. köv.)

Eöri János.

Decemberi imaszándékunk.

Az igazi krisztusi keresztény szellem érvényesülése minden vonalon.

Fájdalommal látjuk, hogy milyen távol állottak a «keresztény kurzus» vezetőemberei közül sokan az igazi krisztusi kereszténységtől. Nagy emberek árnyékában, jelszavak kábító hatásával, titokban pedig saját anyagi érdekeik szolgálatában állva kompromittálták a keresztény gondolatot. Akárcsak Júdás, az apostoli testület tagja, aki a gyűjtött alamizsnát apostolköpenye alatt nem mindig az Úr zacskójába, hanem sokszor a sajátjába csúsztatta. A keresztény gondolat júdásai több kárt okoztak a lelkeknek, mint anyagilag az országnak s a földi igazságszolgáltatás emberi ítélete után az Úristen abszolút igazságos ítélete vár redjük. Ott jóvá is kell tenni mindent, a legjobb esetben a tisztítótűz kínjaival. De ez csak lázongó megbotránkozásunknak nyújtott elégtétel. Sokkal inkább kell óhajtanunk azt, hogy ne történjenek meg olyan dolgok, mint a múltban megtörténtek. Azért kell imádkoznunk a Krisztus után sóvárgó ádventben a legfölségesebb Oltáriszentség előtt: «*Jöjjön el a Te országod! Legyen meg a Te akaratom miképpen mennyben, azonképen itt a földön is.*»

A betlehemi Kisdéd az önzetlenség legnagyobb tanítója, leghatalmasabb prédikálója. Ezt a tanítást nem nélkülözhetik, ezt a szónoklatot meg kell hallgatni az azoknak, akik magukat kereszténynek vallják. Eszerint kell cselekedniök a politikusoknak, eszerint kell élniök az ország vezetőinek és minden polgárának egyaránt. Könnyen mondunk ítéletet azok fölött, akik magasan állanak, pedig lent sokszor más formában ugyanazon hibák burjánzanak. Oltáregyesületi tagok, imádkozzunk a szentségi Jézus előtt az igazi krisztusi keresztény szellem diadaláért.

Központ.

Egy tövis Krisztus koronájából.

Irta: *Volarics Ferenc.*

(Folytatás.)

— Látod, Erzsébetem — folytatta szomorúan az őgróf — túlságos szerénységeddel milyen kellemetlen helyzetbe sodortál minket. A magyar urak nem ismerik szerény lelkületedet és engem fognak lenézni, aki egy királyleányt úgy járatok, mint egy polgárnőt. Láthatják azt is, hogy ennek nem a szegénység az oka, ezért arra fognak gondolni, hogy nem szeretlek téged. Pedig ha a szeretetem lenne fokmérője ruháidnak, a tartomány minden kincse kevés volna az elkészítésére.

Erzsébet hallgatott, Hallgatásra kényszerítette a szorongás, amely egész bensejét eltöltötte. Mennyivel szívesebben eltűrt volna kemény, szemrehányó szavakat, mint a szeretet tépelődésének szép szavát. Bánatos halk hangon szólalt meg:

— Ne aggódjál, majd kimentelek téged!

Lajos őgróf elsietett, hogy az utolsó rendelkezéseket kiadja. Ágnes látta bátyjának gondterhes arcát és részvétet színlelve tudakozódott annak oka iránt. Lajos őszintén elmondott mindent.

— Látod, mégmondtam én neked ezt, mielőtt feleségül vetted, hogy nem fejedelemasszonynak, hanem szolgálónak való, de akkor egy hegy aranyért sem akartál tőle megválni. Mióta pedig a belpoklost ágyadba fektette, azóta nem tudtok hogyan kedveskedni neki, mert felizgatott állapotokban csodát véltetek látni. Most azután alapos zavarba juttatott benneteket kedvencetek.

Lajos őgrófnak fájt nővérének részvétlensége. Válaszolni akart, de Ágnes elsietett, hogy pokoli tervét megvalósíthassa. Elhatározta, hogy a leggyönyörűbb ruháját és a legragyogóbb ékszereit fogja felvenni. Az ünnepélyes vacsorán mellette, mint nap mellett a csillag, mindenki el fog homályosodni. Némcsak a magyar urak, hanem végre az itthoniak is kiábrándulnak a szentnek hitt fejedelemasszonyból. Csillogó ruhákat vett elő Ágnes, de elfeledte, hogy a ragyogáshoz fény is kell, amely vagy az Istentől, vagy a gonoszlélektől jön. Ha pedig az ördög szolgáltatja, akkor pokoli csillogás lesz belőle.

A hivatalos fogadtatás alatt Erzsébet szobájában a kereszt előtt térdelt. Nagyon bántotta, hogy miatta férjét fogják lenézni. Még mindig maga előtt látta bánatos, gondterhes arcát. Hogyan mentse ki magát és férjét? A tövisnek lelkét égető fájdalma adta meg a feleletet: türelemmel viseljen minden szenvedést. Csak Lajosért aggódott még, ezért tört ki szívéből a sóhaj: «Uram, Jézusom, a Te szeretetedért lettem szegény és ajándékoztam el mindent a szegényeknek. A Te kezembe helyezem ügyemet, Neked ajánlom fel magamat és minden szenvedésemet, legyen nekem a Te akaratom szerint». Az Úr szelíden, megértően nézett tépelődő szolgálójára. Halkan súgta lelkébe a megnyugtató szavakat: «Kicsinyhitű, miért kételkedel!»

A hatalmas ebédlöteremben már mindenki jelen volt Erzsébeten kívül. Ágnes is ott forgolódott tündöklő ruhájában. Lajos örgróf rögtön észrevette Ágnes gonosz szándékát és ez nagyon elkeserítette. Az idő mulott, de Erzsébet nem jött. A társaságon a türelmetlenség hangulata kezdett erőt venni. Lajos örgróf szorongva beszélgetett a magyarokkal. Zsófia feszélyezetten társalgott környezetével. Egyedül Ágnes volt vidám. Talán belső izgalmát akarta ezzel takarni. Látva övéinek zavarát, feltámadt benne a részvét.

A feszültség tetőfokra hágott, amikor a nagy ajtót kitérték és bejelentették a fejedelemasszony jövetelét. Egyszerre minden szem az ajtóra irányult, mintha csak megérezték volna, hogy nagy dolog fog történni.

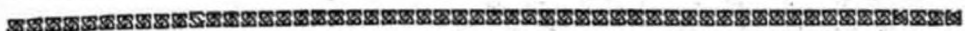
Midőn Erzsébet az ajtóban megjelent, a visszafojtott szorongás hangos csodálkozásban tört ki. «Ah!» hallatszott a nők örömteli halk felkiáltása, amelyet a magyarok harsány éljenzése követett. A teremben levők egyetértézzel kiáltották: «Éljen!... Éljen!...» Erzsébet kecses mosollyal az arcán suhant el sorfaluk között. Égszínkék selyemruhában volt, amelyet ugyanilyen színű, aranyos sujtással díszített bársonyköntös takart. Nyakán a legkritkább drágakövekből összeállított pompás ékszer csillogott. Fején mesébe illő aranykorona világoskék selyemfátyollal. Ha ehhez még hozzávesszük az arcáról sugárzó lelki finomságot és jóságot, magaviseletében nyilatkozó alázatos szerénységet, mindenki iránt egyforma kedvességet, nem csodálkozhatunk. ha a magyarok kijelentették, hogy a fényűző francia királynő a legpompásabb ruháiban sem ilyen szép és kedves, hogy arca az égszínkék fátyolban a hajnalcsillag ragyogása, bíborpír a napfelkeltében, hogy boldog lehet a nép és a férj, akinek ilyen fejedelemnöje, illetve felesége van. E zsébet a nagy ünnepeltetés ellenére is megőrizte alázatosságát. Istenre hártott minden dicséretet. Szébbnél-szebb gondolatokkal volt eltelve lelke, amikor az asztalnál példás szerénységgel étkezett. Férje, Lajos örgróf is nagyon boldog volt. Mindenki nagy tisztelettel tekintett rája. Mindezt Erzsébetnek köszönheti. De honnan vehette ezt az öltözetet? Soha eddig nem látta feleségén. A császár sem tud ilyen pazar ruhát csináltatni feleségének. Érzékeny lelke hamar felfogta, hogy ismét csoda történt. Alázatosan ismerte be méltatlanságát és rebegette a hálaadás keresetlen szavait a keresztrefeszített Üdvözítőnek. Zsófia könnyes szemmel ült az asztalnál. Az öröm és anyai boldogság könnyei csillogtak szemében.

Ágnes sápadt arccal bámulta Erzsébetet. Nemcsak arca, de ruhája is elvesztette ragyogását. Most látta, hogy a mennyei fénnel nem lehet versenyezni. A földi dolgok mind elhalványodnak az örökkévalóság világánál. E belátás volt az első lépés a megtérés felé. A továbbit Erzsébet meleg szavai intézték el. Először a büszkeség és a hiúság bábeltornyait döntötte le, azután a megtért lélek erős váranak alapjait rakta le Erzsébet Ágnes lelkében. Ágnes, mint a tékozló fiú, megtért és ezentúl a legnagyobb tisztelője lett Erzsébetnek.

A lakoma után Erzsébetet férje kereste fel, hogy a ruha rejtélyét megtudhassa.

— Mondd csak, Erzsébetem, honnan vetted azt a pompás ruhát és a ragyogó koronát?

— Ó, kedves Lajos! Mit nem tehet az Úr Jézus, ha neki úgy tetszik? — válaszolt alázatosan Erzsébet. Lajos örgróf nem is kérdezősködött tovább a ruháról. Szíve súgta meg neki a rejtély megoldását: a keresztrefeszített Krisztus csodája volt. Erzsébet jobban megérezte: egy tövisokozta fájdalom türelmes elviselésének földi jutalma. (Folyt. köv.)

Mese a pesti fenyőről.

A NAGYVÁROSI bérházak között mélyen aludt a fagyos decemberi éjszaka, észre sem vette, amikor a sötét pá yaudvarra megérkeztek szent karácsony bájos hirnökei, az örökzöld fenyőfák. Regge re egészen megváltozott az utca képe: a gránitkockák között erdők nőttek s a dérepte gallyacskák mosolyos örömmel, az erdő üde illatával köszöntötték az embereket. Pedig megcsonkított törzsükön, a balta nyomán végig-végig sajgott a fájdalom, a halálveríték cseppjei is ott fénylettek a vágott seb szélén, kis szívük mégis boldogságról muzsikált. Mert küldetésbe jöttek.

— Menjetek és boldogítsatok — mondta nekik az erdő tündérkirálynője —, vigyetek örömet az örömteleneknek, vigaszt a reményteleneknek, bátorságot a kishitűeknek, meleget a didergőknek, békét a békétleneknek.

Hogyne jött vo na el erre a biztatásra apraja, nagyja, hogyne vállalta volna a megcsonkított megaláztatását, a fűrészes éles fájdalmát és az erdőtől való örök elválás könnyes szomorúságát.

Amint ott álltak és sorvadtak a pesti kötenger között és Advent misztikus, ígértől terhes napjai sehogy sem akartak véget érni, a türelmetlenség lázával kínálták magukat az embereknek.

— Szomorú vagy? Én vigaszt hoztam neked — szólította meg a legbátrabb az első vevőt.

Az pedig gögös tekintettel mérte őt végig.

— Esetlen, formátlan — fitymálta.

— Vigy haza — esdekelt a sudár jegenye —, reménységre tanítalak. Lásd, a halott télben, zöld ruhámban életről beszélék.

— Én utálok az életet, rombolni, pusztítani akarok — gyűlölködött az ember — és sebes lábát kitépve, félredobta őt.

— Nem akarod, hogy meséljek neked közös szép hazánkról, az erdős Kárpátokról? — kérdezte ismét egy gyönyörű ezüstfenyő a kopottruhás asszonyt, de az szóltanul a szemét törölte.

— Ó, mennyi fenyő! ha elmehefnék közéjük, talán meggyógyulnék! — sóhajtott a egy fehérarcú leány és nehezen köhögött hozzá.

— Én meggyógyítalak — ajánlkózott szívesen az apróka lucfenyő —, békét, megnyugvást csókolok a lelkedre.

A leány irtózva hátrált.

— Szeretek élni — sírta —, nem akarom a halál békéjét.

Aztán egy csöpp emberke topogott el mellettük. A fák feléje hajoltak, simogatták, körülölelték, hízelegtek neki.

— A teid vagyunk, érted vagyunk, hozzád jöttünk, a te örömöd lesz a mi boldog halálunk — ígérték neki.

Ám a bámész gyerekszemek csak egyre kutattak közöttük s hogy egy sem volt a megálmodott angyalos fa, elgörbült a pici szájacská.

— Nem, nem kell egy sem. Nekem a Jézuska hozzon csillogót, fényeset, cukrosat! — kiáltozott.

Estefelé egy öreg anyóka botorkált közöttük, a lehullott gallyakat szedte össze és a kosarába rejtette.

— Meglásd, milyen jó meleget adunk, meglásd mennyi emlékedet tudjuk visszaidézni a multból, világítunk, illatozunk és a kályhában szebbnél-szebb dalokat muzsikálunk — örvendeztek az ágacskák.

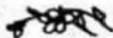
— Koszorút kötök belőlük és jó áron eladom — dünnyögte az anyóka —, ezek az apró gallyak úgysem valók másra, csak koszorúba, a temetőbe...

A szegény, bánatos fenyők hallgatásba dermedtek. Tüleveleik, mint a hulló könnycseppek peregtek alá.

— Ez hát az élet? ilyenek az emberek? — panaszkodtak a nap elmúltával egymás között. De az új nap megint új reményt fakasztott, hiszen akkor már Advent északájából Karácsony hajnala derengett elő s hogy az Ige testté készült lenni, valami csodálatos nyugalom ömlött el az egész világon. Elcsitultak a lázongó emberszívek, álmok színesítették meg a szürke téli estéket, a pesti erdők egyre ritkultak és végül minden pici ágacská otthonra talált. Egyedül egy hatalmas jegenyefenyő maradt csak az utcán, de a szent este édes hangulatában meg is felejtkezett, hogy palotáról álmodott, mámoros örömmel hirdette az utca népének: Krisztus Jézus született, örvendezzünk.

A többi fenyő is elvégezte küldetését. Az is, amelyik palotába indult és kunyhóra talált, az is, amelyik életről akart beszélni, mégis a temetőben halottak álmát virrasztotta. Mert aki Istentől rendelt hivatását méltóan betöltötte, az boldogított és annak jutalma Karácsony édes békessége.

Király Ödönné.

E rovatban rövidesen megemlékezünk azon eseményekről, melyek az Oltáregyesület életében szept. 1 óta előfordultak.

Szept. 5-9-ig zárt lelkigyakorlat volt a központi és lelkigyakorlatos házban, dr. Mátrai vezetésével amelyen harminc, főleg újpesti kongreganista leány vett részt.

Szept. 19-én 9 órakor az Oltáregyesület templomában az Örökimádásban dr. Mátrai Gyula ügyv.-igazg. ünnepélyes rekviemet celebrált Izabella főhercegnőnek, az Oltáregyesületnek hosszú éveken át tevékeny fővédnökjéért.

Szept. 20-án volt a krisztinavárosi Oltáregyesület érdemes igazgatójának, dr. Pálfi Lajosnak az újlaki plébániára való beiktatása. A Központot dr. Mátrai képviselte. Az új plébános lett az újlaki Oltáregyesület igazgatója is.

Szept. 27-én volt a terézvárosi Oltáregyesület tízéves jubileumának ünnepe. Erről bővebb beszámoló jön a januári számban.

Okt. 12-én az Örökimádás októberi számában leadott program szerint folyt le eucharisztikus díszgyűlésünk. A reggel 7 órára hirdetett közös szentáldozáson aránylag kevesen vettek részt. Annál nagyobb volt azonban örömről afelett, hogy az áldozók között megjelent Erzsébet főhercegnő is, udvarhölgye kíséretében.

Öfensége résztvett díszgyűlésünkön is, amelyet magas megjelenésével tisztelt meg Gabriella főhercegnő is. Díszgyűlésünkön az idén különösen szép számban vettek részt a központi szeminárium növendékei, akiket tudós professzorok előadása vonzott ezúttal az Örökimádásba.

Okt. 16-án a munkaórán dr. Mátrai újra megkezdte szokásos konferenciáit. Témáit az idén is fölváltva a liturgia és a lelkiélet köréből veszi.

Okt. 19-én terjesztőnői gyűlés volt a Központban. Az ügyv. igazgató arra mutatott rá, hogy a mostani szegénységben az oltáregyleti tevékenység fokozására van szükség, mert a falvakban még nagyobb lévén a szegénység, egyáltalában nem tudják a templomok egyházi ruhaszükségleteit ellátni. A szegényakcióból tehát a szegény Úr Jézust se hagyjuk ki.

Okt. 22-én ünnepeltük az Örökimádásban a templomszentelés évfordulóját. Az ünnepélyes szentmisét reggel 9 órakor dr. Mészáros János prelátus, országos főigazgatónk celebrálta, a délutáni szentbeszédet és ünnepélyes áldást pedig dr. Mátrai Gyula tb. t. p. k., ügyv.-igazg. tartotta.

Okt. 25-én Krisztus Király ünnepén reggel 10 órakor ünnepélyes szentmise, délután 1/46-kor szentbeszéd és ünnepélyes áldás volt, mindkettőt az Örökimádás rektora végezte. A szentbeszéd után kedves

meglepetés volt a *Virgo Reparatrix I. kongregáció énekkarának Krisztus Király himnusza*, melyet magyar nyelven igazán lélekemelően adott elő.

Okt. 26—30-ig zárt lelkigyakorlat volt központi lelkigyakorlatos házunkban, dr. Mátrai vezetésével, huszonhét résztvevővel.

Nov. 9-én volt az oltáregyleti munkaévben először választmányi ülés dr. Mészáros János prelátus, országos főigazgatónk elnökletével. A gyűlésen a választmány tagjai újszólván teljes számban vettek részt. Ezúttal először jelent meg a választmányban Eszterházy Mary grófnő, a központi választmány új tagja. A választmányi gyűlés kegyelettel emlékezett meg Izabella főhercegnasszonyról, özv. Gosztonyi Kálmánról és Tausch Hermin terjesztőnek elhunytáról. Utóbbiak még gróf Cziráky Jánosnétól kapták annak idején terjesztőnői megbizatosukat. A jelentések során köszönettel vette tudomásul a választmány, hogy a kalocsai önálló Oltáregyesület az idén is küldött kivarrt albát és egy himzett karinget a Központba. — Sebestyén József zákánytelepi lelkész kérelmét rendkívüli segélyezés iránt a választmány a rendes segélyezések idején fogja teljesíteni. — Örömmel vette tudomásul a választmány, hogy Szödligeten dr. Jantsits Tibor és felesége buzgólkodása folytán megalakult az Oltáregyesület és már 89 tagja

van. A választmányi gyűlés levélben mondott köszönetet az eucharisztikus nap szereplőinek.

Nov. 19—22-ig Szent Erzsébet tiszteletére tartottunk ájtatosságot az Örökimádás-templomban. 19-én reggel a Szentlélek himnuszát Vedres Béla pestújhelyi apátplébános intonálta s utána ünnepi szentmisét celebrált. Délután dr. Mátrai Gyula, 20-án dr. Hütter Lajos hittanár, 21-én B. Szokolai K. Alajos segédlelkész mondottak szentbeszédet. 22-én reggel 7 óraker közös szentáldozás volt, este 1/6 óraker dr. Saly László apát, egyetemi m. tanár mondotta a szentbeszédet s ugyanő tartotta a Te Deumos áldást.

Nov. 18-án este Szent Erzsébet-vacsora volt a központi házban, a középső ferencvárosi plébánia 120 szegénye számára. Megjelentek dr. Mészáros János érseki ált. helytartó, Mihalovics c. kanonok, dr. Töttössy Miklós p. kamarás plébános, dr. Rothnágel Sándor, a középső ferencvárosi karitás vezetője, Jablonkay ny. igazgató. A szegényekhez dr. Mátrai Gyula szólott. Minden szegény kapott egy tányér gulyást, 20 deka disznósültet burgonyával, jó darab kuglófot és egy almát, a vacsorához adott 25 deka kenyéren kívül még egy kilós veknit. A szegényeket a máskor a szentségi Jézus szolgálatában álló kedves anyák szolgálták ki, a főnöknőanyával élükön.

Kongreganistáink. Dec. 8-ika a Ti legnagyobb ünnepetek. Ünnepejétek meg méltóan. Az Örökimádásban reggel 7 óraker lesz közös szentáldozás. Akinek ez korán van, a 10 órai szentmise alatt áldozik. Az ünnepi szentmisét dr. Saly László apát celebrálja. Alatta ambroziántónusú evangélium; a kari részeket pedig a *Virgo Reparatrix I. kongregáció éneklei*. Délután 1/6 óraker szentbeszédet mond dr. Mészáros János prelátus, a kongregáció igazgatója. Azután az összes kongregációk megújítják fogadalmukat.

Felelős szerkesztő: dr. Mátrai Gyula. — Felelős kiadó: dr. Mészáros János.